

دی‌دگا

شماره: ۵۶۵

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۲/۱۳

موضوع: چشم انداز بورس در سال ۹۳

تهیه و تنظیم: محمدرضا رفعتی

توضیح اجمالی:

تحریم، افزایش نرخ ارز و مرحله اول هدفمند سازی یارانه ها به دلایلی از قبیل کاهش فشار رقابت از سوی کالاهای وارداتی، افزایش قیمت ریالی محصولات صادراتی و افزایش هزینه تولید این امکان را به صنایع داخلی داد تا علی رغم رکود اقتصادی و کاهش قدرت خرید مردم و عدم اهتمام کافی دولت بر نظارت جدی بر افزایش قیمت های داخلی، با افزایش شدید قیمت تولیدات خود به سود باد آورده ای دست پیدا کنند. این امر به همراه افزایش یکباره ارزش ریالی سرمایه های این شرکتها باعث گردید تا شاخص بورس ظرف کمتر از سه سال، از رقم ۲۳۰۰۰ در اسفند سال ۱۳۸۹ به رقم اوج خود به میزان ۸۹۵۰۱ در نیمه دی ماه سال ۹۲ دست یابد. البته پایین نگلهداشت مصنوعی نرخ سود سپرده های بانکی و خروج پولهای سرگردان از بازار ارز، سکه و مسکن نیز در این ارتباط نقش مؤثری ایفا نمودند.

از نیمه دی ماه تا کنون بخشی از حباب بورس تخلیه شده و در اواسط اسفند ۹۲ شاخص کل به رقم ۸۷۰۰۰ رسیده است، اما در سال ۹۳ چه چشم اندازی برای بورس قابل تصور است؟

نکات کلیدی:

نظر به سهم تعیین کننده بخش های پتروشیمی، معادن و فلزات، مخابرات و خودرو سازی در شاخص کل، لازم است شرایط آنها در سال ۹۳ به طور جداگانه بررسی شود. صنایع پتروشیمی با توجه به چند برابر شدن قیمت گاز از سودآوری پایین تری برخوردار خواهند بود، اگرچه رفع تحریمه های خارجی می تواند بخش از این اثر منفی را جبران نماید. در بخش معادن و فلزات نیز افزایش بهره مالکانه اثری منفی بر سودآوری آنها خواهد نهاد. در خصوص مخابرات تغییر شدیدی قابل پیش بینی نیست و در مورد خودرو با دو اثر متفاوت رفع تحریم های بین المللی (اثر ثابت) و کاهش قدرت خرید مردم (اثر منفی) رو به رو خواهیم بود و بعید است در این شرایط خودرو سازان بتوانند با افزایش قیمت ها به سود بیشتری دست پیدا کنند. افزایش تولید و کاهش قیمت تمام شده راه حل منطقی برای سودآوری آنها خواهد بود.

شرایط اقتصاد کلان نیز چندان برای رشد شاخص بورس مساعد نخواهد بود. رفع تدریجی تحریم ها و گشاپیش ارزی بر قدرت رقابت کالاهای وارداتی خواهد افزود. افزایش اخیر در نرخ سود سپرده های بانکی نیز در جهت کاهش تقاضا برای خرید سهام عمل خواهد کرد. افزایش اخیر در قیمت ارز و طلا نیز اثر مشابهی می تواند داشته باشد. حباب موجود در شاخص کل نیز روند کاهش شاخص در سال ۹۳ را تقویت خواهد کرد.

البته رفع تدریجی تحریم ها می تواند به سود تولید صنایع متکی به واردات نهاده باشد. اما مهمترین عاملی که در سال ۹۳ باید در نظر گرفته شود، بحث مرحله دوم هدفمندسازی یارانه هاست که به افزایش هزینه تولید منتهی خواهد شد. اگر صنایع داخلی بخواهند این امر را مستمسک افزایش شدید قیمت خود قرار دهند، با دو مشکل اساسی رو به رو خواهند بود. اول؛ کاهش قدرت خرید مردم که امکان خرید با قیمت های بالاتر را نخواهند داشت. و دوم؛ افزایش قابلیت رقابت کالاهای وارداتی که تقاضا را از تولید داخلی به سوی واردات منحرف خواهد کرد. بنابراین، حتی این عامل نیز نمی تواند کمک چندانی به افزایش شاخص کل بورس بنماید. بنابراین سال ۹۳ را نمی توان سال خوبی برای بورس دانست، مگر آنکه تورم ناشی از هدفمندسازی آنقدر شدید باشد که سرمایه های سرگردان را متوجه بازار بورس و ارز بنماید.

تأیید رئیس موسسه:

تأیید رئیس گروه مشاوران: